

บทที่ 5

สรุปและเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกกระเทียมของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเก็บข้อมูลและสุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามของประชากรตัวอย่างจำนวน 172 ราย ใน ตำบลช่อแล ตำบลอินทขิล ตำบลบ้านเป้า และตำบลแม่หอพระ ได้พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป

จำนวนสมาชิกครอบครัว ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม มีทั้งหมด 700 คน เป็นสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนกระเทียม จำนวน 373 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 53.28 แสดงให้เห็นว่า ในภาคเกษตรกรรมจำเป็นต้องมีสมาชิกในครอบครัวช่วยกันทำงาน

พื้นที่เพาะปลูกกระเทียมส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า 475 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 69.29 จึงทำให้เกษตรกรเสียค่าเช่าซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น และอีกประการหนึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีพื้นที่เพาะปลูกจำกัด

เหตุผลที่ปลูกกระเทียมเกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวน 130 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 75.58 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ทำมานานมีความชำนาญในการปลูกแสดงให้เห็นว่าเป็นอาชีพดั้งเดิมของเกษตรกรและเกษตรกรต้องการได้รับการส่งเสริมในเรื่องพันธุ์กระเทียมที่มีคุณภาพดี

แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการปลูก เกษตรกรจำนวน 148 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 86.05 ได้รับความรู้จากเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่ได้เข้ามาดูแลให้คำปรึกษากับเกษตรกร ได้ดีเท่าที่ควร

แหล่งเงินทุนของเกษตรกร ส่วนใหญ่มีจำนวน 145 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 84.30 กู้เงินมาเพื่อลงทุนปลูกกระเทียม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีเงินทุนจำกัด และเกษตรกรส่วนใหญ่ที่กู้เงินจำนวน 120 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 82.75 กู้มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นแหล่งเงินกู้ที่เกษตรกรเป็นสมาชิกอยู่ และแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรต้องการให้รัฐบาลจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ

แหล่งน้ำที่ใช้ในการปลูกกระเทียม เกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวน 154 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 89.54 ใช้น้ำจากเขื่อนแม่จัดและชลประทานแม่แตง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกกระเทียม มีเกษตรกรจำนวน 159 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 92.44 เห็นว่า อุปสรรคเกิดจากราคาของกระเทียมตกต่ำ ต้องการให้รัฐบาลประกันราคากระเทียมให้สูงขึ้น และห้ามการลักลอบนำเข้ากระเทียมจากต่างประเทศ

ความคิดเห็นในการปลูกกระเทียมในอนาคตของเกษตรกรจำนวน 85 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 49.42 คิดจะปลูกเพิ่มถ้ามีพื้นที่เพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากเป็นอาชีพที่ทำมานาน และปลูกตามญาติพี่น้องเมื่อมีปัญหาก็สามารถปรึกษากันได้

(2) ต้นทุนการปลูกกระเทียมของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่แตง

การใช้ปัจจัยการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายในเรื่องพันธุ์กระเทียม และค่าแรงงานเป็นปัจจัยหลักของการผลิต ซึ่งเกษตรกรของแต่ละตำบลมีปัจจัยการผลิตที่คล้ายกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรไม่ได้มีเทคนิคการปลูกที่แตกต่างกัน

ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมของตำบลแม่หอพระมีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 15,669.59 บาท/ไร่ และต้นทุนการปลูกของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมของอำเภอแม่แตงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 16,091.51 บาท/ไร่

ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมของตำบลแม่หอพระมีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยต่อกิโลกรัมต่ำสุดเท่ากับ 5.74 บาท/กิโลกรัม เมื่อพิจารณาต้นทุนการปลูกเฉลี่ยต่อกิโลกรัมของอำเภอแม่แตงเท่ากับ 6.22 บาท/กิโลกรัม ซึ่งต้นทุนการปลูกส่วนใหญ่เป็นค่าพันธุ์กระเทียมเฉลี่ย เท่ากับ 4,853.29 บาท/ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 30.16 ค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกตั้งแต่การเตรียมดินจนกระทั่งเก็บเกี่ยว เท่ากับ 4,049.49 บาท/ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 25.17 ค่าปุ๋ยที่ใช้ในช่วงการเตรียมดินและช่วงดูแลรักษา เท่ากับ 3,139.59 บาท/ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.51 ค่ายาปราบศัตรูพืชจะใช้ในช่วงการดูแลรักษาเท่านั้น โดยเฉลี่ยเท่ากับ 713.65 บาท/ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.43 ค่าเสื่อมราคา เกิดขึ้นโดยเฉลี่ยเท่ากับ 6.48 บาท/ไร่/ปี หรือคิดเป็นร้อยละ 0.04 ของต้นทุนเฉลี่ย

(3) ผลตอบแทนจากการปลูกกระเทียมของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่แตง

ผลผลิตเฉลี่ยกระเทียมของเกษตรกรของตำบลแม่หอพระมีผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2,729.65 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พื้นที่เพาะปลูกของตำบลแม่หอพระให้ผลผลิตที่ดีกว่าตำบลช่อแล ตำบลอินทขิล ตำบลบ้านเป่าแต่เมื่อพิจารณาผลผลิตเฉลี่ยของอำเภอแม่แตงเท่ากับ 2,585.58 กิโลกรัม/ไร่

ราคาเฉลี่ยของกระเทียมที่เกษตรกรปลูกได้ในตำบลบ้านเป่าขายได้โดยเฉลี่ยเท่ากับ 9.17 บาท/กิโลกรัม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในพื้นที่ตำบลบ้านเป่าสามารถขายผลผลิตได้ดีกว่าเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในตำบลช่อแล ตำบลอินทขิล ตำบลแม่หอพระ เนื่องจากเกษตรกรในตำบลบ้านเป่า เมื่อเก็บเกี่ยวกระเทียมจะยังไม่ขายแต่จะเก็บไว้รอจนกระทั่งมีราคาสูงขึ้นจึงนำออกขาย เพราะกระเทียมที่แห้งและเก็บไว้นานจะขายได้ราคาสูงกว่า กระเทียมสดที่เก็บเกี่ยวแล้วนำออกขายทันที แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ราคาเฉลี่ยกระเทียมของอำเภอแม่แตง มีราคาเท่ากับ 7.66 บาท/กิโลกรัม

ค่าขายเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแม่หอพระ มีค่าขายเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 22,888.33 บาท/ไร่ ซึ่งสูงกว่าผลตอบแทนของเกษตรกรผู้ปลูกในอีก 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลช่อแล

ตำบลอินทจิล ตำบลบ้านเป่า เมื่อพิจารณาค่าขายเฉลี่ยของเกษตรกรในอำเภอแม่แตงมีค่าเท่ากับ 19,795.01 บาท/ไร่

กำไรเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมตำบลแม่หอพระ มีค่าสูงสุด เท่ากับ 7,218.74 บาท/ไร่ ซึ่งสูงกว่าผลตอบแทนของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในพื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลช่อแล ตำบลอินทจิล ตำบลบ้านเป่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมของตำบลแม่หอพระมีประสิทธิภาพในการเพาะปลูกดีกว่าตำบลอื่น เมื่อพิจารณาภาพรวมจะเห็นว่ากำไรเฉลี่ยของเกษตรกรในอำเภอแม่แตง เท่ากับ 3,703.50 บาท/ไร่

กำไรเฉลี่ย/ไร่ ที่เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในเขตอำเภอแม่แตงได้รับ เมื่อนำมาพิจารณากับดอกเบี้ยเงินกู้ที่ต้องใช้คืนเมื่อเก็บเกี่ยวแล้วเสร็จ จะเห็นได้ว่า กำไรที่เกษตรกรได้รับสูงกว่าดอกเบี้ย เท่ากับ 2,373.99 บาท

อัตราส่วนกำไรต่อต้นทุนของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในเขตอำเภอแม่แตง เท่ากับร้อยละ 23.01 อัตราส่วนกำไรต่อค่าขายของเกษตรกรอำเภอแม่แตง เท่ากับร้อยละ 18.71 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน เท่ากับร้อยละ 2.10 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรยังมีต้นทุนในการปลูกสูง และกำไรที่ได้เมื่อเทียบกับการลงทุนยังมีอัตราส่วนต่ำ

รายได้เฉลี่ยต่อรายต่อปีของเกษตรกรตำบลช่อแลมีค่าสูงสุดเท่ากับ 108,575.15 ในขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อรายต่อปีของเกษตรกรอำเภอแม่แตงเท่ากับ 78,545.93 บาท

(4) ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในอำเภอแม่แตง

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรจำนวน 122 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 70.93 ไม่พอใจในราคาที่ขายได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรอยากให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องการประกันราคาอีกทั้งห้ามการลักลอบนำเข้ากระเทียมมาจากต่างประเทศ

ช่องทางการจัดจำหน่าย เกษตรกรจำนวน 95 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 55.23 จะมีพ่อค้ามารับเอง โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการชั่งตามน้ำหนักเป็นกิโลกรัม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรไม่มีความรู้และอำนาจในการต่อรองในเรื่องราคา

ปัญหาด้านผลผลิต เกษตรกรจำนวน 118 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 68.60 ประสบปัญหาสภาพดินฟ้าอากาศไม่อำนวยเนื่องจากการปลูกกระเทียมจะปลูกในช่วงฤดูหนาว ถ้าอากาศหนาวจัดจะทำให้ผลผลิตมีขนาดเล็กอาจทำให้ตายก่อนเก็บเกี่ยวได้

ปัญหาด้านการจัดจำหน่าย เกษตรกรส่วนใหญ่ จำนวน 151 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 87.79 พบปัญหาเรื่องราคาตลาดกระเทียมตกต่ำ ซึ่งเป็นปัญหาหลักของเกษตรกร ที่อยากได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมของอำเภอแม่แตง ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลช่อแล ตำบลแม่หอพระ ตำบลบ้านเป้า และตำบลอินทิล และเป็นการศึกษาในรูปแบบการออกแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากพื้นที่ 4 ตำบล โดยมีการเก็บตัวอย่าง 172 ตัวอย่าง

1. พบว่าต้นทุนการผลิตของเกษตรกรยังอยู่ในระดับสูง ดังนั้นเกษตรกรควรมีการพัฒนาการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ใช้ควบคู่กับปุ๋ยเคมี ซึ่งจะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต อีกทั้งยังสามารถเก็บกระเทียมที่เก็บเกี่ยวไว้ได้นาน เพื่อทำพันธุ์ในปีต่อไปได้ ส่วนยาปราบศัตรูพืชเกษตรกรควรเน้นการใช้สมุนไพรของท้องถิ่นเข้าช่วย เพื่อลดอันตรายอันเกิดจากการใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชที่เป็นสารเคมี อีกทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคการปลูก ส่งเสริมพันธุ์ที่มีคุณภาพ ด้านเงินทุน การประกันราคา และต้องมีมาตรฐานการสกัดกั้นและปราบปรามการลักลอบนำกระเทียมเข้ามาในราชอาณาจักร

2. ในการขายกระเทียมนั้น หากเกษตรกรขายกระเทียมในลักษณะกระเทียมแห้ง แทนที่จะขายในลักษณะกระเทียมสด จะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่า ดังมีการวิเคราะห์ดังนี้

	ขายกระเทียมสด	ขายกระเทียมแห้ง
ปริมาณผลผลิต (กิโลกรัม/ไร่)	2,585.58	1,034.23 (1)
ราคาขาย (บาท/กิโลกรัม)	9.00 (2)	30.00 (2)
ค่าขาย (บาท/ไร่)	23,270.22	31,026.90

หมายเหตุ : (1) ผลผลิตกระเทียมแห้งคำนวณโดยใช้ข้อมูลของสำนักงานเกษตรอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ถ้าเกษตรกรขายกระเทียมแห้งจะทำให้มีน้ำหนักกระเทียมหายไป ร้อยละ 60

(2) ราคาที่ใช้คำนวณ อ้างอิงตามราคาขายของสำนักงานการค้าภายใน จังหวัดเชียงใหม่ เดือนเมษายน 2544

เมื่อพิจารณาการขายกระเทียมสดกับกระเทียมแห้ง ของเกษตรกรในเขตอำเภอแม่แตงจะเห็นได้ว่า ถ้าหากเกษตรกรรอจนกระเทียมแห้งแล้วจึงนำออกขาย จะได้รับรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าการขายกระเทียมสด เท่ากับ 7,756.68 บาท/ไร่ คิดเป็นอัตราร้อยละ 33.33 แต่จากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะขายผลผลิตในลักษณะกระเทียมสด เนื่องจากเงินทุนมีจำกัดและเกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สินจากการกู้เงินทำให้ต้องรีบขายเพื่อนำเงินไปชำระหนี้ อีกทั้งถ้าพันธุ์ที่เกษตรกรนำมาปลูกมีคุณภาพไม่ดีพอ ก็จะทำให้กระเทียมฝ่อ ไม่สามารถเก็บไว้นานได้ และเกษตรกรบางรายไม่มีโรงเรือนพอสำหรับเก็บกระเทียม